

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus)

2. veebruar 2022*

Konkurents – Turgu valitseva seisundi kuritarvitamine – Kesk- ja Ida-Euroopa gaasiturud – Kaebuse rahuldamata jätmise otsus – Liidu huvi puudumine – Riigi tegevusest tulenev erand – Hoolsa uurimise kohustus – Määrusest (EÜ) nr 773/2004 tulenevad menetlusõigused

Kohtuasjas T-399/19,

Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A., asukoht Varssavi (Poola), esindajad: *radca prawny* K. Karasiewicz ja advokaadid T. Kaźmierczak, K. Kicun ning P. Moskwa,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: B. Ernst, G. Meessen ja J. Szczodrowski,

kostja,

keda toetavad

Gazprom PJSC, asukoht Moskva (Venemaa),

ja

Gazprom export LLC, asukoht Peterburi (Venemaa),

esindajad: advokaadid J. Karenfort, J. Hainz, B. Evtimov, N. Tuominen ja J. Heithecker ning *solicitor* D. O'Keeffe,

menetlusse astujad,

mille ese on ETL artikli 263 alusel esitatud hagi tühistada komisjoni 17. aprilli 2019. aasta otsus C(2019) 3003 (final) kaebuse rahuldamata jätmise kohta (juhtum AT.40497 – gaasi hinnad Poolas),

ÜLDKOHUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus),

koosseisus: president M. van der Woude, kohtunikud J. Svenningsen (ettekandja), R. Barents, C. Mac Eochaidh ja T. Pynnä,

* Kohtumenetluse keel: poola.

kohtusekretär: ametnik M. Zwozdziak-Carbonne,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 20. mai 2021. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

otsuse

Vaidluse taust

- 1 Hageja Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. on peamiselt Poolas gaasi- ja naftasektoris tegutseva PGNiG kontserni emaettevõtja. Kontsern tegeleb eelkõige gaasi ja toornafta otsimise ja tootmisega ning gaasi importimise, müügi ja turustamisega.
- 2 Hageja palub, et tühistataks Euroopa Komisjoni 17. aprilli 2019. aasta otsus C(2019) 3003 (final) kaebuse rahuldamata jätmise kohta (juhtum AT.40497 – gaasi hinnad Poolas) (edaspidi „vaidlustatud otsus“), mis võeti vastu tema kaebuse suhtes, mille ta oli esitanud Gazprom PJSC ja tema tütarettevõtjate, sealhulgas Gazprom export LLC (edaspidi koos nimetatud „Gazprom“) vastu.

Menetlused juhtumites AT.39816 ja AT.40497

- 3 Aastatel 2011–2015 võttis komisjon mitu meetet, et uurida gaasiturgude toimimist Kesk- ja Ida-Euroopas, eriti selleks, et analüüsida ELTL artiklis 102 ette nähtud turgu valitseva seisundi kuritarvitamise keelu seisukohast, kas Gazpromi teatud tegevust, mis mõjutab neid turge, täpsemalt Bulgaaria, Tšehhi Vabariigi, Eesti, Läti, Leedu, Ungari, Poola ja Slovakkia (edaspidi koos „puudutatud riigid“) turge, saab pidada õiguspäraseks. Sellega seoses saatis komisjon hagejale ka teabenõuded. Uurimine viidi läbi haldusmenetluses, mis registreeriti nimetusega „Juhtum AT.39816 – eelneva turu gaasitarned Kesk- ja Ida-Euroopas“ (edaspidi „juhtum AT.39816“).
- 4 Pärast seda, kui komisjon oli selles juhtumis menetlust alustanud, juhindudes nõukogu 16. detsembri 2002. aasta määruse (EÜ) nr 1/2003 [ELTL] artiklites [101] ja [102] sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT 2003, L 1, lk 1; ELT eriväljaanne 08/02, lk 205) artikli 11 lõikest 6 ja komisjoni 7. aprilli 2004. aasta määruse (EÜ) nr 773/2004, mis käsitleb [ELTL] artiklite [101] ja [102] kohaste menetluste teostamist komisjonis (ELT 2004, L 123, lk 18; ELT eriväljaanne 08/03, lk 81), artiklist 2, saatis ta 22. aprillil 2015 Gazpromile määruse nr 773/2004 artikli 10 alusel vastuväiteteatise (edaspidi „vastuväiteteatis“). Selles teatises jõudis komisjon kõigepealt järeldusele, et Gazpromil oli puudutatud riikide siseturgudel turgu valitsev seisund gaasitarnete eelneval hulgiturul ning et ELTL artiklit 102 rikkudes kuritarvitas ta seda seisundit, rakendades konkurentsivastast strateegiat, et need turud killustada ja isoleerida, ning piiras seega gaasi vaba liikumist nendes riikides.
- 5 Komisjon leidis, et Gazpromi see strateegia hõlmab kolme konkurentsivastast tegevust, mis mõjutasid tema kliente puudutatud riikides, nimelt tegevust, mis põhines asjaolul, et Gazprom kehtestas esiteks territoriaalsed piirangud oma gaasitarnelepingutes nii hulгимүүjatega kui ka teatavate tööstusklientidega puudutatud riikides, teiseks võimaldasid need territoriaalsed piirangud Gazpromil rakendada ebaausat hinnapoliitikat viies puudutatud riigis, kelleks olid Bulgaaria, Eesti, Läti, Leedu ja Poola, ning kolmandaks seadis Gazprom Bulgaarias ja Poolas

- gaasitarned sõltuvusse teatavate gaasiedastustaristuga seotud tagatiste saamisest hulgimüüjatelt. Mis puudutab konkreetsemalt Poolat, siis puudutasid need tagatised Poola hulgimüüja, st hageja nõusolekut, et Jamali gaasijuhtme Poola lõigul – mis on üks peamisi transiitgaasijuhtmeid Poolas – tugevneb Gazpromi kontroll selle haldamise üle (edaspidi „Jamaliga seotud vastuväited“).
- 6 Gazprom vastas vastuväiteteatisele 29. septembril 2015, vaieldes komisjoni tõstatatud konkurentsiprobleemidele vastu. Kuigi Gazprom vaidles nendele probleemidele jätkuvalt vastu, esitas ta 14. veebruaril 2017 määruse nr 1/2003 artikli 9 alusel ettepaneku endale teatud kohustuste võtmiseks.
 - 7 Juhtumi AT.39816 edasimenetlemisel avaldas komisjon vastavalt määruse nr 1/2003 artikli 27 lõikele 4 kohustuste ettepaneku kohta huvitatud kolmandatelt isikutelt märkuste saamiseks 16. märtsil 2017 *Euroopa Liidu Teatajas* teate (ELT 2017, C 81, lk 9), mis sisaldas juhtumi AT.39816 lühikokkuvõtet ja väljapakutud kohustuste põhisisu, ning andis neile isikutele märkuste esitamiseks aega seitse nädalat alates sellest kuupäevast (edaspidi „konsultatsioonid turuosalistega“). Muu hulgas esitasid oma märkused seejärel hageja, Urząd Regulacji Energetyki (Poola energiaamet, edaspidi „Poola energiaamet“) juhataja ja Jamali gaasijuhtme Poola lõigu haldaja Gaz-System S.A.
 - 8 Paralleelselt komisjoni poolt juhtumis AT.39816 alustatud haldusmenetlusega esitas hageja 9. märtsil 2017 määruse nr 773/2004 artikli 5 alusel selle juhtumi AT.39816 kohta kaebuse, milles ta heitis Gazpromile ette kuritarvitavat tegevust (edaspidi „kaebus“).
 - 9 29. märtsil 2017 kinnitas komisjon, et ta sai kaebuse kätte ning see registreeriti seejärel eraldi menetluses nimetusega „Juhtum AT.40497 – gaasi hinnad Poolas“ (edaspidi „juhtum AT.40497“).
 - 10 Hagejale 31. märtsil 2017 saadetud kirjas märkis komisjon, et kaebuses kirjeldatud tegevus ja kohustuste ettepanekus kirjeldatud tegevus näib kattuvat, ning palus tal esitada oma märkused konsultatsioonide raames turuosalistega. Pärast seda, kui hageja jaoks pikendati algset vastamistähtaega, esitas hageja selle ettepaneku kohta oma märkused 19. mail 2017, nagu mainitud eespool punktis 7.
 - 11 Gazprom esitas juhtumis AT.40497 komisjonile oma seisukohad kaebuse kohta 15. mail 2017.
 - 12 Komisjon teatas 23. jaanuaril 2018 kooskõlas määruse nr 773/2004 artikli 7 lõikega 1 kirjalikult hagejale, et ta kavatses kaebuse tagasi lükata, ning palus tal esitada oma seisukoht nelja nädala jooksul (edaspidi „tagasilükkamise kavatsuse kiri“). Sellega seoses edastas komisjon talle ka vastuväiteteatise mittekonfidentsiaalse versiooni, mille ta oli esitanud juhtumis AT.39816, ning selle kaebuse kohta Gazpromi esitatud seisukohtade mittekonfidentsiaalse versiooni.
 - 13 Hageja esitas 2. märtsil 2018 oma seisukohad, vastates tagasilükkamise kavatsuse kirjale. Lisaks sellele, et ta väljendas oma rahulolematust kirjas tehtud esialgsete järelduste kohta, väitis hageja muu hulgas, et tema arvates ei ole ta saanud kõiki dokumente, millele komisjon oma järeldustes tugines, ning et vastuväiteteatise mittekonfidentsiaalses versioonis, mis talle edastati juhtumis AT.39816, ei olnud näha teatud hädavajalikud lõigud.
 - 14 24. mail 2018 võttis komisjon juhtumis AT.39816 pärast seda, kui Gazprom oli pärast konsultatsioone turuosalistega esitanud muudetud kohustuste ettepaneku, vastu otsuse C(2018) 3106 (final) ELTL artiklis 102 ja EMP lepingu artiklis 54 sätestatud menetluse kohta (juhtum AT.39816 – eelneva turu gaasitarned Kesk- ja Ida-Euroopas), milles ta kiitis heaks ja

muutis siduvaks Gazpromi võetud kohustused ning lõpetas selle juhtumi haldusmenetluse, järeldades, et vastuväiteteatises kindlaks tehtud tegevuse suhtes tegutsemise vajadus on ära langenud. 15. oktoobril 2018 esitas hageja selle otsuse peale Üldkohtule hagi, mis registreeriti kohtuasjana numbriga T-616/18.

- 15 Hageja pöördus 5. septembril 2018 juhtumis AT.40497 ärakuulamise eest vastutava ametniku poole, et saada selle juhtumi teatud dokumente kooskõlas komisjoni presidendi 13. oktoobri 2011. aasta otsuse 2011/695/EL ärakuulamise eest vastutava ametniku ülesannete ja pädevuse kohta teatavates konkurentsimenetlustes (ELT 2011, L 275, lk 29) artikli 7 lõike 2 punkti b tähenduses. Sama aasta 17. septembril teatas ärakuulamise eest vastutav ametnik talle, et ta edastab hageja taotluse konkurentsi peadirektoraadile, kes on pädev sellele vastama. Komisjon teatas 25. septembril 2018 hagejale, et ta asus oma seisukohale dokumentide alusel, mille ta on hagejale juba edastanud, ega lubanud tal tutvuda vastuväiteteatise muude lõikudega.
- 16 Komisjon lõpetas 17. aprillil 2019 juhtumis AT.40497 menetluse vaidlustatud otsuse vastuvõtmisega.

Vaidlustatud otsus

- 17 Vaidlustatud otsuses eristas komisjon kaebuse etteheiteid, mis vastasid konkurentsiprobleemidele, mis seostusid juhtumi AT.39816 menetluse lõpus tehtud otsuses siduvaks muudetud kohustustega, ja muid selles kaebuses Gazpromi vastu esitatud etteheiteid.
- 18 Nii leidis komisjon esimesena nimetatud etteheidete kohta sisuliselt, et nende esemeks olevat tegevust oli nende kohustuste võtmisel sobivalt arvesse võetud (vt vaidlustatud otsuse punktid 2.2 ja 2.3). Mis puudutab teisena nimetatud etteheiteid, siis uuris komisjon neid järgemööda vaidlustatud otsuse punktis 2.4 „Valdkonnad, mida kohustused ei hõlma“ („Matters not covered by the commitments“).
- 19 Komisjon käsitles punktis 2.4.1 „Jamali gaasijuhet puudutav vastuväide“ („The Objection concerning the Jamal Pipeline“) kaebuse etteheiteid, mille kohaselt olukorras, kus hagejal esines aastatel 2009 ja 2010 varustuspuudujääk Gazpromi Ukraina tütarettevõtja Gazprom-RosUkrEnergo AG (edaspidi „RUE“) tarneraskuste tõttu, seadis Gazprom tähendava gaasikoguse lühiajalise tarnelepingu sõlmimise sõltuvusse tingimustest, mis ei olnud seotud selle lepingu esemega (edaspidi „taristut puudutavaid tingimusi käsitlevad etteheited“). Need tingimused on kokkuvõtlikult järgmised: esiteks loobumine ühest nõudest selle eespool nimetatud Gazpromi tütarettevõtja vastu, teiseks hageja nõustumine sellega, et äriühing System Gazociągów Tranzytowych EuRoPol Gaz S.A. (edaspidi „EuRoPol“), kes on Jamali gaasijuhtme Poola lõigu taristu omanik ning hageja ja Gazpromi tütarettevõtja, loobub nõudest summas [konfidentsiaalne]¹ USA dollarit (USD) Gazpromi vastu, kolmandaks EuRoPoli põhikirja muutmine nii, et Gazpromile antakse vetoõigus selle äriühingu teatud otsuste suhtes, ning neljandaks teatud tingimuste lisamine EuRoPoli ja Gaz-Systemi vahel viimase poolt selle juhtmelõigu haldamise kohta sõlmitud lepingusse (vt vaidlustatud otsuse põhjenduse 18 kolmas ja seitsmes taane).
- 20 Taristut puudutavaid tingimusi käsitlevate etteheidetega seoses tuletas komisjon meelde kõigepealt hageja seisukohta, esitades seejärel oma hinnangu, ja nii kahel teemal: esimesena Poola energiaameti 19. mai 2015. aasta otsuse kohta, mille viimane tegi esindatuna oma juhataja

¹ Konfidentsiaalsed andmed kustutatud.

poolt ja millega kinnitatakse Gaz-System Jamali gaasijuhtme Poola lõigu sõltumatuks võrguhalduriks (edaspidi „sertifitseerimisotsus“), ning teisena hagejale taristuga seotud tagatiste andmise kohustuse kohta.

- 21 Teise teema käsitlemisel täheldas komisjon pealkirja all „Riigi sunnist tulenevate kaitseargumentide võimalikkus“ („State compulsion defence could not be excluded“), et ei ole välistatud, et etteheidetud tegevuse suhtes on kohaldatav riigi tegevusest tulenev erand, kuna sisuliselt ei saa välistada, et Gazprom tegutses Vene õigusest tulenevate kohustuste või Vene ametiasutuse möödapääsmatu surve ajal, mistõttu ei saa seda tegevust pidada tema sõltumatuks tegevuseks ELTL artikli 102 tähenduses, ja et järelikult ei pruugi olla võimalik potentsiaalset konkurentsipiirangut talle süüks panna. Selles küsimuses märkis komisjon eelkõige, et Jamali gaasijuhtme Poola lõigu ehitamist ja toimimist reguleeris valitsustevaheline leping, mis oli sõlmitud Poola Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooniga vahel 1993. aastal, ning selle hilisemad lisaprotokollid (edaspidi koos „Poola-Vene lepingud“).
- 22 Komisjon käsitles punktis 2.4.2 „2014/2015. talvehooaja tarnepiirangud“ („Supply Restrictions in the Winter Season 2014/2015“) kaebuse etteheiteid, mille kohaselt vähendas Gazprom oma positsiooni kuritarvitavalt gaasitarneid talvel 2014/2015, et takistada gaasi võimalikku reeksporti Ukrainasse (edaspidi „2014/2015. talvehooaja tarnepiiranguid käsitlevad etteheited“). Nende piirangute tõttu olid Gazpromi poolt hagejale tarnitud kogused väiksemad kui nendevahelises lepingus ette nähtud maht, mis tekitas hagejale rahalist kahju, võttes eelkõige arvesse suuri ühenduskulusid, mida ta pidi kandma gaasi sisseostmiseks Lääne-Euroopast (vt vaidlustatud otsuse põhjenduse 18 viies taane).
- 23 Vaidlustatud otsuse punktid 2.4.3 ja 2.4.4 käsitlevad etteheiteid, mis puudutavad vastavalt Valgevene gaasi ülekandevõrgu omandiõiguse üleminekut ja hageja kui kaebuse esitaja menetlusõiguste väidetavat rikkumist.
- 24 Komisjon lükkas mitmel põhjusel kõik vaidlustatud otsuse punktis 2.4 esitatud etteheited tagasi ja jättis kaebuse määruse nr 773/2004 artikli 7 lõike 2 alusel rahuldamata, leides, et uurimise jätkamiseks ei ole piisavalt põhjust.

Menetlus ja poolte nõuded

- 25 Hageja esitas käesoleva menetluse algatamiseks hagiavalduse, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 25. juunil 2019. Kostja vastus esitati 20. septembril 2019, repliik 6. novembril 2019 ja vasturepliik 9. jaanuaril 2020.
- 26 Koos hagiavaldusega esitatud eraldi dokumendis palus hageja Üldkohtu kodukorra artikli 152 alusel lahendada kohtuasi kiirendatud menetluses. Üldkohus jättis taotluse 2. augusti 2019. aasta otsusega rahuldamata.
- 27 Üldkohtu kodade koosseisu muudeti 4. oktoobril 2019 ja ettekandja-kohtunik määrati kaheksandasse kotta, mistõttu anti ka käesolev kohtuasi lahendamiseks sellele kojale.

- 28 7. oktoobril 2019 Üldkohtu kantseleisse saabunud dokumendiga taotles Gazprom käesolevas asjas menetlusse astumist komisjoni nõuete toetuseks. Pärast kohtuasja poolte ärakuulamist rahuldab Üldkohtu kaheksanda koja president 5. detsembri 2019. aasta määrusega selle menetlusse astumise avalduse. Gazprom esitas 17. jaanuaril 2020 menetlusse astuja seisukohad ja hageja esitas nende seisukohtade kohta oma märkused 21. veebruaril 2020.
- 29 Kaheksanda koja president otsustas 28. mai 2020. aasta otsusega kodukorra artikli 67 lõike 2 alusel koostoimes sama kodukorra artikli 19 lõikega 2 käesoleva kohtuasja erilisi asjaolusid arvestades menetleda kohtuasja eelisjärjekorras.
- 30 Kaheksanda koja ettepanekul otsustas Üldkohus 8. juunil 2020 kodukorra artikli 28 alusel suunata käesolev kohtuasi lahendamiseks laiendatud kohtukoosseisule. Kuna ühel laiendatud koja liikmel esines takistus käesoleva asja läbivaatamisel osalemiseks, määrati 15. juuni 2020. aasta otsusega Üldkohtu president koja koosseisu täiendama.
- 31 Ettekandja-kohtuniku ettepanekul otsustas Üldkohus avada menetluse suulise osa. Selleks paluti hagejal ja komisjonil menetlust korraldavate meetmete raames vastata kirjalikult Üldkohtu esitatud küsimustele ning komisjonil paluti ka esitada dokumente. Hageja ja komisjon esitasid vastused nendele küsimustele vastavalt 3. detsembril ja 8. detsembril 2020 ning komisjon esitas nõutud dokumendid oma vastuste lisas.
- 32 COVID-19 põhjustatud tervisekriisi tõttu ja osade poolte esitatud taotluste alusel otsustas laiendatud koosseisuga kaheksanda koja president edasi lükata kohtuistungil, mis pidi toimuma 22. jaanuaril 2021.
- 33 Poolte kohtukõned ja vastused Üldkohtu küsimustele kuulati ära 20. mai 2021. aasta kohtuistungil. Üldkohus märkis kohtuistungil, et ta võttis arvesse ka märkusi kohtuistungil ettekande kohta, mille komisjon esitas 27. aprillil 2021.
- 34 Hageja palub Üldkohtul:
- kohustada komisjoni esitama kõik juhtumiga AT.40497 seotud dokumendid, välja arvatud need, mis on esitatud hagi lisas;
 - esimese võimalusena tühistada vaidlustatud otsus osas, milles sellega lükati tagasi taristut puudutavaid tingimusi käsitlevad etteheited ja 2014/2015. talvehooaja tarnepiiranguid käsitlevad etteheited, ning teise võimalusena tühistada vaidlustatud otsus tervikuna;
 - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 35 Komisjon, keda toetab Gazprom, palub Üldkohtul:
- jätta menetlust korraldavate meetmete taotlus rahuldamata;
 - jätta hagi rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja hagejalt.

Õiguslik käsitlus

- 36 Hageja esitab hagi põhjenduseks viis järgmist väidet:
- esimese väite kohaselt on komisjon võimu kuritarvitanud, kuna ühelt poolt võttis ta vaidlustatud otsuse osas, mille kohaselt võib käesolevas asjas Gazpromile ette heidetud tegevusele olla kohaldatav nn riigi tegevusest tulenev erand, vastu väärale õiguslikule alusele tuginedes – nimelt viitas ta määruse nr 773/2004 artikli 7 lõikele 2, mitte määruse nr 1/2003 artiklile 10 –, ning teiselt poolt otsustas ta hageja kaebust uurida uues menetluses (juhtum AT.40497) eesmärgiga piirata hageja õigust olla ärakuulatud juhtumis AT.39816;
 - teise väite kohaselt on rikutud ELTL artiklit 102, kuna komisjon aktsepteeris turgu valitseva seisundi kuritarvitamisel süüst vabastava asjaoluna kolmanda riigi sundi;
 - kolmanda väite kohaselt on rikutud määruse nr 773/2004 artikli 7 lõiget 1 ja artikli 8 lõiget 1, ELTL artiklit 296 ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artiklit 47, kuna tagasilükkamise kavatsuse kirjas jäeti märkimata kogu asjakohane teave ja kuna koos selle kirjaga jäeti edastamata dokumendid, millel komisjoni esialgne hinnang põhines;
 - neljanda väite kohaselt on rikutud määruse nr 773/2004 artikli 7 lõiget 1 ja ELTL artiklit 296, kuna on rikutud kohustust uurida hoolikalt kõiki kaebuses esitatud faktilisi ja õiguslikke asjaolusid ning põhjendamiskohustust;
 - viienda väite kohaselt on rikutud määruse nr 773/2004 artikli 7 lõiget 2 koostoimes ELTL artikliga 102, kuna tehtud on ilmseid hindamisvigu ühelt poolt seoses sertifitseerimisotsusega ja teiselt poolt seoses 2014/2015. talvehooaja tarnepiiranguid käsitlevate etteheidetega.
- 37 Käesolev hagi puudutab oma erinevate väidete kaudu peamiselt vaidlustatud otsuse punkte 2.4.1 ja 2.4.2, mis on seotud ühelt poolt taristut puudutavaid tingimusi käsitlevate etteheidetega ja teiselt poolt 2014/2015. talvehooaja tarnepiiranguid käsitlevate etteheidetega.
- 38 Üldkohus peab vajalikuks uurida kõigepealt kolmandat väidet.

Kolmas väide, et rikutud on määruse nr 773/2004 artikli 7 lõiget 1 ja artikli 8 lõiget 1, ELTL artiklit 296 ning harta artiklit 47

- 39 Hageja heidab komisjonile ette, et ta ühelt poolt ei esitanud tagasilükkamise kavatsuse kirjas asjakohast teavet ning teiselt poolt ei edastanud talle kõiki dokumente, millel põhinesid nimetatud kirjas antud esialgne hinnang ja ka vaidlustatud otsuses antud hinnang. Nii toimides rikkus komisjon määruse nr 773/2004 artikli 7 lõikes 1 ja artikli 8 lõikes 1, ELTL artiklis 296 ning harta artiklis 47 sätestatud hageja õigusi olla ära kuulatud ja teavitatud.
- 40 Määruse nr 773/2004 artikli 7 lõike 1 rikkumise kohta väidab hageja, et selle sätte kohaselt peab komisjon esitama kaebuse esitajale kõik faktilised ja õiguslikud asjaolud, millele ta tugineb, et kaebuse esitaja saaks end tõhusalt kaitsta.
- 41 Komisjon ei märkinud tagasilükkamise kavatsuse kirjas aga selgelt, et taristut puudutavaid tingimusi käsitlevate etteheidetega (kirjeldatud eespool punktis 19) ei nõustunud seetõttu, et esineb riigi tegevusest tuleneva erandi kohaldatavuse võimalus, arvestades Vene õigusest tulenevat riigi sunnijõudu. Ta meenutas üksnes selle kirja punktides 96–106 suhete

„valitsustevahelise laadi“ olulisust gaasisektoris, mis võis tingida Gazpromi käitumise, ning tegi ebamääraseid viiteid Poola-Vene lepingute tingimustele, näitamata ära, milline on seos nende sisu ja selle tegevuse vahel. Ainus viide Vene õigusele on tehtud selle kirja punktis 102, kus on esitatud puhas oletus, tuginemata ühelegi dokumendile, mis oleks võimaldanud hagejal komisjoni arutluskäiku mõista ja seega sellele vastata.

- 42 Komisjon leiab aga, et Poola-Vene lepingute sisust, teatud kinnitustest kaebuses ja Venemaa energeetikaministri poolt Poola selle valdkonna ministrile 30. augustil 2016 saadetud kirjast (edaspidi „30. augusti 2016. aasta kiri“) piisas, et põhjendada tema esialgset järeldust Jamaliga seotud vastuväidete kohta.
- 43 Nii väidab komisjon, et ta märkis tagasilükkamise kavatsuse kirja punktis 102, et tema kahtlused põhinesid kohustustel, mis võisid tuleneda Gazpromile Vene õigusest või Poola-Vene lepingute staatusest selle õiguse alusel. Lisaks täpsustas komisjon selles kirjas, millised nende lepingute tingimused reguleerivad Jamali gaasijuhtme Poola lõigu ehitamise ja toimimise küsimusi ning on Gazpromi ja hageja vaheliste gaasitarnelepingute sõlmimise aluseks. Lõpuks märkis komisjon selles kirjas veel, et kaebuse teatud asjaoludest nähtub, et mitte Gazprom, vaid Venemaa Föderatsioon nõudis, et gaasitarnelepingute sõlmimise tingimuseks oleks nende lepingutega mitte seotud tagatiste saamine, ning et gaasitarneid puudutavad küsimused on valitsustevahelised küsimused.
- 44 Ülejäänud osas, kuivõrd hageja väidab, et komisjon oleks pidanud viitama õigustloovatele aktidele või muudele dokumentidele, siis tuleneb see seisukoht ekslikust veendumusest, et komisjon on kohustatud asuma seisukohtadele, mis on kindlapõhjalised või vähemalt väga tõenäoliselt õiged, ent kaebuse rahuldamata jätmise korral sellist kohustust ei ole.
- 45 Määruse nr 773/2004 artikli 7 lõikest 1 tuleneb, et kui komisjon leiab tema käsutuses oleva teabe põhjal, et kaebuse kohaselt tegutsemiseks ei ole piisavalt alust, põhjendab ta oma seisukohta kaebuse esitajale ja näeb ette tähtaja, mille jooksul kaebuse esitaja võib esitada oma kirjalikud seisukohad.
- 46 Väljakujunenud kohtupraktikast tuleneb, et komisjonil on kaebuste menetlemisel kaalutusõigus ja seega on tal õigus anda talle esitatud kaebustele erinev prioriteet, mis hõlmab võimalust jätta kaebus rahuldamata, kuna Euroopa Liidul puudub piisav huvi juhtumi uurimist jätkata (vt 16. mai 2017. aasta kohtuotsus *Agria Polska jt vs. komisjon*, T-480/15, EU:T:2017:339, punktid 34 ja 35 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 47 Kuivõrd hinnang, kas liidul konkurentsioiguse valdkonnas esitatud kaebuse vastu niisugune huvi on, sõltub iga juhtumi faktilistest ja õiguslikest asjaoludest, ei saa piirata nende hindamiskriteeriumide arvu, millest komisjon võib lähtuda, ega vastupidi ka kohustada teda lähtuma ainult teatud kriteeriumidest. Igal juhul, kui komisjon otsustab uurimise algatamata jätta, ei pea ta selle otsuse põhjendamiseks tõendama, et rikkumist toime ei ole pandud (vt 16. mai 2017. aasta kohtuotsus *Agria Polska jt vs. komisjon*, T-480/15, EU:T:2017:339, punktid 35 ja 37 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 48 Komisjoni kaalutusõigus ei ole siiski piiramatult. Kui liidu institutsioonidel on suur kaalutusõigus, on seda tähtsam liidu õiguskorraga haldusmenetlustes antud tagatiste järgimine. Nende tagatiste hulgas on muu hulgas kohustus võtta arvesse ja hoolikalt uurida kõiki asjasse puutuvaid õiguslikke ning faktilisi asjaolusid, eriti neid, mille on talle esitanud kaebuse esitaja (vt 16. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus *Vivendi vs. komisjon*, T-432/10, ei avaldata, EU:T:2013:538,

- punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 16. mai 2017. aasta kohtuotsus *Agria Polska jt vs. komisjon*, T-480/15, EU:T:2017:339, punkt 36 ning seal viidatud kohtupraktika), ning kohustus kuulata see kaebuse esitaja tegelikult ära, et otsustada, kuidas talle esitatud kaebusega edasi toimida.
- 49 Olgu märgitud, et käesolevas asjas käsitles komisjon vaidlustatud otsuses taristut puudutavaid tingimusi käsitlevaid etteheiteid punktis 2.4.1 „Jamali gaasijuhet puudutav väide“ („The Objection concerning the Jamal Pipeline“), täpsemalt selle otsuse põhjendustes 99–110. Nimetatud otsusest ja tagasilükkamise kavatsuse kirjast, mida kinnitavad komisjoni vastused Üldkohtu küsimustele, nähtub, et need väited lükati tagasi seetõttu, et ELTL artikli 102 rikkumise tuvastamine oli vähetõenäoline, ning seda kahel põhjusel: esiteks oli võimalik, et kohaldada tuleb riigi tegevusest tulenevat erandit (*state action doctrine* ehk vastavalt selle otsuse sõnastusele *state compulsion defence*), ja teiseks oli Poola energiaamet vastu võtnud sertifitseerimisotsuse.
- 50 Juba enne vaidlustatud otsuse vastuvõtmist oli komisjon tagasilükkamise kavatsuse kirjas leidnud sama moodi, et puudub põhjus uurida taristut puudutavaid tingimusi käsitlevad etteheited põhjalikumalt, kuna ELTL artikli 102 rikkumise tuvastamise tõenäosus oli väike (vt selle kirja punktid 107 ja 108). Selline esialgne järeldus tehti kahel põhjusel: nimelt ühelt poolt sertifitseerimisotsuse tõttu ja teiselt poolt Poola Vabariigi ning Venemaa Föderatsiooni vaheliste suhete valitsustevahelise tasandi tõttu gaasisektoris (neid põhjusi on analüüsitud vastavalt tagasilükkamise kavatsuse kirja punktides 92–95 ja 96–106).
- 51 Määruse nr 773/2004 artikli 7 lõike 1 väidetav rikkumine puudutab eespool nimetatud teist põhjust, st seda, et Poola Vabariigi ja Venemaa Föderatsiooni vahelised gaasisektori suhted toimuvad valitsustevahelisel tasandil.
- 52 Tagasilükkamise kavatsuse kirjas viitas komisjon Poola ja Venemaa gaasisektori suhete valitsustevahelise tasandiga seoses esiteks Poola-Vene lepingute teatud tingimustele ja asjaolule, et nendes lepingutes on hageja ning Gazpromi vahel ammendavalt reguleeritud Jamali gaasijuhtme ehitamine, haldamine ning gaasitarnelepingu sõlmimine. Teiseks märkis ta, et Poola ja Venemaa valitsuse võtmeroll ilmneb ka hageja esitatud kaebusest. Kolmandaks viitas komisjon Venemaa Föderatsiooni võimalikule rollile ja Poola-Vene lepingute konkreetsetele tingimustele, selgitades, et väidetavad Gazpromile ette heidetud asjaolud ei pruugi olla sellele ettevõtjale süüks pandavad.
- 53 Tuleb aga märkida, et mõistet „riigi tegevusest tulenev erand“ tagasilükkamise kavatsuse kirja asjasse puutuvates selgitustes kasutatud ei ole.
- 54 Olgu meenutatud, et riigi tegevusest tulenev erand võimaldab välistada konkurentsivastase tegevuse ELTL artiklite 101 ja 102 kohaldamisalast ning seega vabastada ettevõtja vastutusest selle tegevuse eest, kui selle tegevuse näevad ette riigisisised õigustloovad õigusaktid või nende aktidega kehtestatud õiguslik raamistik, või kui sellega tegeletakse riigi ametiasutuste möödapääsmatu surve tõttu. Samas võivad ELTL artiklid 101 ja 102 olla kohaldatavad, kui siiski jääb alles võimalus konkurentsiks, mida ettevõtja oma sõltumatu tegevusega võib takistada, piirata või kahjustada (vt 11. novembri 1997. aasta kohtuotsus komisjon ja Prantsusmaa vs. Ladbroke Racing, C-359/95 P ja C-379/95 P, EU:C:1997:531, punktid 33 ja 34 ning seal viidatud kohtupraktika; 18. septembri 1996. aasta kohtuotsus *Asia Motor France jt vs. komisjon*, T-387/94, EU:T:1996:120, punktid 60 ja 65 ning seal viidatud kohtupraktika, ning 11. detsembri 2003. aasta kohtuotsus *Strintzis Lines Shipping vs. komisjon*, T-65/99, EU:T:2003:336, punkt 119 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 55 Veel tuleneb kohtupraktikast, et seda erandit tuleb kohaldada kitsalt (vt 30. märtsi 2000. aasta kohtuotsus Consiglio Nazionale degli Spedizionieri Doganali vs. komisjon, T-513/93, EU:T:2000:91, punkt 60 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 11. detsembri 2003. aasta kohtuotsus Strintzis Lines Shipping vs. komisjon, T-65/99, EU:T:2003:336, punkt 121 ja seal viidatud kohtupraktika). Nii on liidu kohus asunud muu hulgas seisukohale, et komisjon võib jätta kaebused asjaomaste ettevõtjate sõltumatuse puudumise tõttu rahuldamata vaid siis, kui objektiivsetest, asjakohastest ja kokkulangevatest kaudsetest tõenditest nähtub, et siseriiklikud ametiasutused on neile sellise tegevuse möödapääsmatu surve avaldamise teel ühepoolset peale sundinud, näiteks ähvardades võtta vastu riiklikke meetmeid, mis võivad neile olulist kahju tekitada (vt 18. septembri 1996. aasta kohtuotsus Asia Motor France jt vs. komisjon, T-387/94, EU:T:1996:120, punktid 60 ja 65 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 56 Niisiis, võttes arvesse riigi tegevusest tuleneva erandi erilist ja vastutusest vabastavat laadi ning seda, et kohtupraktikas ei ole tunnustatud selle kohaldamise võimalust kolmanda riigi sunni korral, oleks komisjon selleks, et anda hagejale võimalus olla tegelikult kaebuse rahuldamata jätmise põhjuste teemal ära kuulatud, pidanud tagasilükkamise kavatsuse kirjas sõnaselgelt märkima, et esialgne hinnang, mille kohaselt oli ELTL artikli 102 rikkumise tuvastamine vähetõenäoline, põhines selles asjas nimetatud erandi kohaldatavuse võimalusel. Komisjon ei saanud eeldada, et hageja tuletab niisuguse kaudse põhjenduse selle kirja tekstist.
- 57 Seda järeldust ei sea kahtluse alla ka komisjoni argument, et tagasilükkamise kavatsuse kirja punktis 102 märkis ta, et Poola Vabariigi poolt Poola-Vene lepingute ratifitseerimata jätmine ei pruugi mõjutada Gazpromi kohustusi, mis tulenevad Vene õigusest, ja nende lepingute tunnustamist selle õiguse kohaselt.
- 58 Seda märkust ei saa nimelt pidada piisavalt täpseks ja komisjoni ei saa pidada määruse nr 773/2004 artikli 7 lõikest 1 tulenevat teavitamiskohustust täitnuks, kui ta sisuliselt kaudselt viitab riigi tegevusest tulenevale erandile. See järeldus tuleb teha seda enam, et tagasilükkamise kavatsuse kirja punkti 102 sõnastusest koostoimes selle kirja punktiga 99 nähtub, et eelkõige soovis komisjon vastata vastuväitele, mille hageja esitas oma märkustes juhtumis AT.39816 turuosalistega konsultatsioonide raames.
- 59 Lisaks kinnitab tagasilükkamise kavatsuse kirja vastuseks esitatud märkuste sisu, et hageja ei saanud aru, et viidates Poola-Vene lepingutele ja Venemaa õiguskorrale, viitas komisjon võimalusele kohaldada riigi tegevusest tulenevat erandit. Oma märkustes rõhutas hageja asjaolu – ilma sellele erandile kordagi viitamata –, et tema arvates ei reguleeri need kokkulepped Gazpromi tegevust viisil, mis oleks selgitanud sellele ettevõtjale ette heidetavat konkurentsivastast tegevust.
- 60 Seega tuleb asuda seisukohale, et komisjon on rikkunud määruse nr 773/2004 artikli 7 lõiget 1.
- 61 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt saab aga see rikkumine olla vaidlustatud otsuse täieliku või osalise tühistamise alus üksnes juhul, kui on tõendatud, et rikkumise puudumisel oleks juhtumi AT.40497 menetlus võinud viia teistsuguse tulemuseni ja järelikult oleks vaidlustatud otsuse sisu võinud olla teistsugune (vt 11. märtsi 2020. aasta kohtuotsus komisjon vs. Gmina Miasto Gdynia ja Port Lotniczy Gdynia Kosakowo, C-56/18 P, EU:C:2020:192, punkt 80 ja seal viidatud kohtupraktika, ning 11. septembri 2014. aasta kohtuotsus Gold East Paper ja Gold Huasheng Paper vs. nõukogu, T-443/11, EU:T:2014:774, punkt 113 ja seal viidatud kohtupraktika; vt selle kohta ka 29. oktoobri 1980. aasta kohtuotsus van Landewyck jt vs. komisjon, 209/78–215/78 ja 218/78, ei avaldata, EU:C:1980:248, punkt 47).

- 62 Hinnangu andmiseks, kas nimetatud rikkumise puudumine oleks võinud viia menetluse teistsuguse tulemuseni ja kas vaidlustatud otsuse sisu oleks võinud olla teistsugune, tuleb märkida, et Üldkohtu menetluses esitatud esimese, teise ja neljanda väite põhjendamiseks esitas hageja muu hulgas argumendid, millega ta lükkas põhimõtteliselt tagasi võimaluse, et käesolevas asjas on riigi tegevusest tulenev erand kohaldatav, seades nii kahtluse alla, kas komisjon on kaebust hoolikalt uurinud, ning vaidlustades need konkreetselt esitatud hinnangud ja põhjenduse, millega sooviti õigustada asjaolu, et ei saa välistada selle erandi kohaldatavust Gazpromi tegevusele.
- 63 Kõigepealt, mis puudutab riigi tegevusest tuleneva erandi kohaldamise põhimõtet, siis väitis hageja teises väites, et seda erandit ei saa kohaldada niisuguses asjas nagu käesolev asi, st ühelt poolt, kui riigi sundi ei teosta liikmesriik, vaid kolmas riik, käesoleval juhul Venemaa Föderatsioon, ja teiselt poolt, kui see kolmas riik kontrollib asjasse puutuvat ettevõtjat, käesoleval juhul Gazpromi, kes võis ise viidata sellele tema suhtes teostatavale sunnile.
- 64 Ei saa välistada, et riigi sundi – mis on riigi tegevusest tuleneva erandi ese – teostab kolmas riik (vt selle kohta 30. septembri 2003. aasta kohtuotsus Atlantic Container Line jt komisjon, T-191/98 ja T-212/98–T-214/98, EU:T:2003:245, punktid 1128–1150). Ent arvestades eelkõige selle erandi kitsa kohaldamise nõuet, peab komisjon siiski kaebusega seotud faktiliste ja õiguslike asjaolude analüüsimisel, eriti ettevõtja sõltumatuse määra analüüsimisel, võtma arvesse selle ettevõtja ning kõnealuse sunni allikaks olevate riiklike struktuuride võimalikku vastastikust tihedat seost.
- 65 Sellega seoses nähtub hagiavaldusest täpselt, et hageja oleks võinud haldusmenetluses tugineda asjakohastele asjaoludele, mis puudutaks käesolevas asjas niisuguse vastastikuse tiheda seose olemasolu ja selle mõju hinnangut, arvestades eriti kaebuses mainitud Venemaa Föderatsiooni sekkumisi või tema väidetavat kontrolli Gazpromi üle [*konfidentsiaalne*].
- 66 Edasi tuleb märkida, et esimeses ja neljandas väites esitatud argumentides heidetakse komisjonile ette, et ta ei põhjendanud vaidlustatud otsust piisavalt ega täitnud kohustust uurida tähelepanelikult kaebuses esitatud faktilisi ning õiguslikke asjaolusid. Hageja rõhutab nimelt, et komisjon ei viidanud ühelegi konkreetsele Vene õiguse sättele ja piirdus üldiste viidetega Poola-Vene lepingute teatavatele tingimustele, millest kaebuse tagasilükkamiseks ei piisa. Need üldised viited on seda enam vaieldavad, et Gazprom esitas teatavad nõuded enne 29. oktoobri 2010. aasta lisaprotokollis sõlmimist ja et see protokoll sõlmiti just nimelt surve tõttu, mida see ettevõtja avaldas.
- 67 Mis puudutab põhjendamise küsimust, siis märgib Üldkohus lisaks, et vaidlustatud otsuse põhjenduse 110 sõnastus tekitab kahtlusi selles põhjenduses tehtud üldise järelduse täpse sisu osas ja seega põhjenduse osas, mis on esitatud taristut puudutavaid tingimusi käsitlevate etteheitete tagasilükkamiseks. Nimelt näib komisjon selles põhjenduses viitavat ühelt poolt riigi tegevusest tuleneva erandi kohaldamise võimalusele, nagu nähtub selle põhjenduse kahest esimesest lausest, aga teiselt poolt ja eraldiseisvalt ka asjaolule, et Poola-Vene lepingud võisid suures ulatuses kindlaks määrata EuRoPoli ja Gaz-Systemi vahel sõlmitud halduslepingu sisu, nagu nähtub nimetatud põhjenduse kolmandast lausest ja sõna „furthermore“ („lisaks“) kasutusest.
- 68 Peale selle tuleb tagasilükkamise kavatsuse kirja ja vaidlustatud otsuse kõrval tähelepanu pöörata sellele, et oma kirjalikes vastustes Üldkohtu küsimustele märkis komisjon, et isegi kui eeldada, et Poola-Vene lepingute sisu ja viidatud valitsustevahelist taset arvestades on õiguslikult piisavalt tõendatud, et riigi tegevusest tuleneva erandi kohaldamise tingimused ei ole rangelt võttes

täidetud, kujutavad need lepingud endast siiski kolmanda riigi poliitilist märguannet, mida võib vastastikuse austamise (*comity*) põhimõtte raames arvesse võtta hindamaks, kas liidul on huvi kaebuses esitatud etteheiteid edasi uurida.

- 69 Sellest tuleneb seega vähemalt näiline segadus põhjenduste osas, mis toetavad põhjendust, et ELTL artikli 102 rikkumise tuvastamise tõenäosus oli väike, või isegi muude võimalike põhjenduste osas, mis võimaldasid komisjonil järeldada, et puudub liidu piisav huvi juhtumi AT.40497 uurimist jätkata.
- 70 Ent kuigi komisjon võis ühe liidu huvi hindamise kriteeriumina tugineda rikkumise tuvastamise väiksele tõenäosusele või ka kaalutlustele, mis puudutavad valitsustevaheliste lepingute mõju konkreetses sektoris või isegi liidu rahvusvahelise konkurentsipoliitika reeglite arvessevõtmist, oli ta kohustatud tagama, et hageja kuulataks selles küsimuses tegelikult ära, ja põhjendama selgelt vaidlustatud otsust, kuna need kohustused on veelgi olulisemad siis, kui tal on suur kaalutusõigus (vt selle kohta 16. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus *Vivendi vs. komisjon*, T-432/10, ei avaldata, EU:T:2013:538, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 71 Eeltoodust tuleneb, et kui Üldkohus ei oleks määruse nr 773/2004 artikli 7 lõiget 1 rikkunud, oleks juhtumi AT.40497 menetlus võinud viia teistsuguse tulemuseni ja vaidlustatud otsuse sisu oleks võinud olla riigi tegevusest tuleneva erandi küsimuses teistsugune.
- 72 Kuna aga taristut puudutavaid tingimusi käsitlevad etteheited lükati tagasi ka sertifitseerimisotsusega seotud põhjusel, nagu on märgitud eespool punktis 49, tuleb vaidlustatud otsus tühistada üksnes juhul, kui hageja vaidleb vastu ka sellele põhjusele. Seda teist põhjust käsitleb aga just viienda väite esimene osa.
- 73 Seega kui viienda väite esimene osa, mis käsitleb seda teist põhjust, osutub põhjendatuks, tuleb väitega määruse nr 773/2004 artikli 7 lõike 1 rikkumise osas nõustuda, ilma et oleks vaja analüüsida selle määruse artikli 8 lõike 1, ELTL artikli 296 ja harta artikli 47 väidetavat rikkumist.

Viienda väite esimene osa, mille kohaselt on rikutud määruse nr 773/2004 artikli 7 lõiget 2 koostoimes ELTL artikliga 102, kuna komisjon tegi ilmse hindamisvea seoses taristut puudutavaid tingimusi käsitlevate etteheidetega

- 74 Hageja heidab komisjonile ette, et viimane tegi ilmse hindamisvea, kui ta leidis, et sertifitseerimisotsus kinnitas, et Gaz-System kontrollis Jamali gaasijuhtme Poola lõiku puudutavaid investeeringuid, mistõttu ei olnud vaja analüüsida muid asjaolusid seoses taristut puudutavaid tingimusi käsitlevate etteheidetega (mis on esitatud eespool punktis 19 ja mida käsitleti vaidlustatud otsuse punktis 2.4.1). Eelkõige ei saa komisjon põhjendatult tugineda sellele otsusele kui peamisele põhjusele, miks kaebus rahuldamata jäeti, minimeerides samas asjaolu, et nimetatud otsust nõuetekohaselt ei täidetud.
- 75 Hageja rõhutab nimelt, et sertifitseerimisotsuse resolutsioonis oli kaks punkti. Selle otsuse resolutsiooni punktis 1 kinnitati Gaz-System Jamali gaasijuhtme Poola sõltumatuks haldajaks ja punktis 2 nähti ette, et Gaz-Systemile antakse sellel juhtmelõigul gaasi kompressor- ning mõõtmisjaamade igapäevane käitamine 24 kuu jooksul. Viidatud punkti 2 tegelikult aga ei rakendatud, kuna seda takistas juhtmelõigu taristu omanik EuRoPol ja kaudselt EuRoPoli aktsionär Gazprom (nagu on märgitud eespool punktis 19), kes kasutasid eelkõige ära ühiselt kontrollitava ettevõtja põhikirja muudatust ja vetoõigust, mille Gazprom surus läbi oma turgu valitsevat seisundit kuritarvitades.

- 76 Selles osas näitavad sertifitseerimisotsuse resolutsiooni punkti 2 olulisust kolm asjaolu. Esiteks rõhutas Poola energiaameti juhataja juhtumi AT.39816 menetluses turuosalistega korraldatud konsultatsioonide käigus, et selles punktis nõutud üleandmist ei ole toimunud. Teiseks ähvardas Vene energeetikaminister 30. augusti 2016. aasta kirjas selle otsuse täieliku täitmise korral Gazpromi gaasitarneid vähendada või need peatada. Kolmandaks rõhutas komisjon ise gaasi kompressor- ja mõõtmisjaamade igapäevase käitamise Gaz-Systemile üleandmise tähtsust kahes 2014. aastal ning 2015. aastal esitatud arvamuses, mille ta andis kahe sertifitseerimisotsuse eelnõu kohta, mis olid koostatud enne selle otsuse vastuvõtmist. Eelkõige viitas ta ohule, et kui seda üleandmist ei toimu, saaks EuRoPol põhjendamatult tutvuda konfidentsiaalse teabega ja diskrimineerida oma aktsionäride konkurente, nimelt hagejat ning Gazpromi. Järelikult ei saa sertifitseerimisotsust käsitleda eraldi nendes arvamustes väljendatud reservatsioonidest.
- 77 Seega ei saa sertifitseerimisotsusest tuletada absoluutset kinnitust või vaieldamatut tõendit selle kohta, et Gazpromi tegevus seoses Jamali gaasijuhtmega ei olnud konkurentsi piirav, seda enam, et otsuse punkti 2 täitmata jätmise saab talle süüks panna ja et ta jätkab selle gaasijuhtme mõjutamist õigusvastaselt.
- 78 Komisjon, keda toetab Gazprom, rõhutab asjaolu, et vaidlustatud otsus käsitleb üksnes konkurentsieeskirjade rikkumise tuvastamise tõenäosust. Sertifitseerimisotsus näitas aga, et see tõenäosus oli väike. Nimelt kuigi komisjoni esialgne arvamus oli, et Gazprom kontrollis Jamali gaasijuhtme Poola lõiku puudutavaid investeeringuid, oli selles otsuses kinnitusi, mis näitasid, et olukord selles küsimuses muutus.
- 79 Mis puudutab sertifitseerimisotsuse punktis 2 esitatud käitamise üleandmise soovitusi, siis rõhutas komisjon, et see otsus kinnitas tingimusteta ja seega lõplikult, et süsteemi sõltumatuks halduriks on Gaz-System. Vastupidi sellele, mida väidab hageja, on sellisel otsusel tegelik õiguslik tähendus asjaomase haldaja sõltumatusele ning otsus ei ole lihtsalt deklaratiivne. Lisaks ei mõjuta selle soovitusi täitmata jätmine Poola energiaameti järeldusi ja hinnanguid seoses investeeringutega Jamali gaasijuhtme Poola lõigul.
- 80 Mis puudutab kahte arvamust, mille komisjon oli andnud Gaz-Systemi sertifitseerimismenetluses, siis ühelt poolt ei olnud need siduvad. Teiselt poolt oli nende arvamuste eesmärk tagada liidu energiaalaste õigusnormide täielik kohaldamine, kuid need ei mõjutanud kaebuse menetlemisel tekkinud komisjoni kahtlusi küsimuses, kas asjasse puutuvaid etteheiteid arvestades on võimalik tuvastada konkurentsieeskirjade rikkumine.
- 81 Gazprom väidab omalt poolt, et sertifitseerimisotsus on oluline märk sellest, et on vähetõenäoline, et ta mõjutab Jamali gaasijuhtme Poola lõiku puudutavaid investeeringuid, ja seega vähetõenäoline, et suudetakse tuvastada rikkumine.
- 82 Mis puudutab selles otsuses sisalduva soovitusi järgimata jätmist, siis ei ole kaebuses esitatud ühtegi tõendit selle kohta, et soovitusi järgimise blokeeris Gazprom, ning tema ei ole selle eest vastutav. Selle väite kinnituseks rõhutas Gazprom esiteks, et Poola õiguse kohaselt on sertifitseerimisotsus lõplik ja annab Gaz-Systemile õigused, mille teostamist ta ei saa takistada, teiseks, et sertifitseerimisotsuse ainus adressaat on Gaz-System ning seega on ainult viimane kohustatud nimetatud otsust täitma, samas kui ei ole alust nõuda, et seda teeks EuRoPol (või tema ise), ja kolmandaks, et kui seda otsust ei täideta, võib või lausa peab Poola energiaamet otsuse täitmata jätmist menetlema, määrates kas rahalised sanktsioonid või lausa selle ära muutes.

- 83 Üldkohus meenutab, nagu on juba märgitud eespool punktis 49, et komisjon lükkas vaidlustatud otsuses tagasi taristut puudutavaid tingimusi käsitlevad etteheited seetõttu, et ELTL artikli 102 rikkumise tuvastamise tõenäosus oli väike, ning et ta tugines selleks kahele põhjusele, millest esimene puudutab riigi tegevusest tuleneva erandi võimalikku kohaldamist ja teine sertifitseerimisotsust, kusjuures viimati nimetatud põhjust käsitleti vaidlustatud otsuse põhjendustes 99–102 ja 109.
- 84 Esimesena tuleb märkida, et poolte vahel puudub vaidlus selles, et sertifitseerimisotsusega andis Poola energiaameti juhataja Gaz-Systemile sõltumatuse tunnistuse ja kinnitas mitut tingimust küsimuses, kuidas Gaz-System kontrollib investeeringuid Jamali gaasijuhtme Poola lõigul, ning küsimuses, kuidas teatud investeeringuid sellesse lõiku tehakse.
- 85 Tõsi on aga ka see, et sertifitseerimisotsuse resolutsioonis on punkt, mis puudutab Jamali gaasijuhtme Poola lõigu gaasi kompressor- ja mõõtmisjaamade igapäevase käitamise üleandmist Gaz-Systemile. Ent nagu annab mõista komisjon, hõlmab see üleandmine – lisaks sellele, et sellele on kohaldatavad gaasi valdkonna liidu õigusnormid – konkurentsiaspekte, mis võivad kuuluda liidu konkurentsieeskirjade kohaldamisalasse.
- 86 Nimelt töid komisjoni pädevad talitused, kes ei sõltu küll konkurentsi peadirektoraadist, mõlemas arvamuses, mis esitati 9. septembril 2014 ja 19. märtsil 2015 Gaz-Systemi sertifitseerimismenetluses, esile vajaduse tagada gaasi kompressor- ja mõõtmisjaamade käitamise üleminek. Eriti töid need talitused 9. septembri 2014. aasta arvamuses esile, et nende jaamade käitamine on põhivõrguettevõtja üks olulisematest ülesannetest, ning rõhutasid konkurentsiprobleemi seoses sellega, et neid jaamu käitas EuRoPol, see tähendab Jamali gaasijuhtme Poola lõigu omanik – nimelt arvestades, et Gazprom ja hageja EuRoPoli kontrollisid, kuulus see vertikaalselt integreeritud ettevõtjasse. Eelkõige suurendas nende jaamade käitamine EuRoPoli poolt diskrimineerimise ohtu ja võimaldas sellel ettevõtjal saada konfidentsiaalset teavet, mis võis anda konkurentsieelise tema aktsionäridele, sealhulgas Gazpromile.
- 87 Üldisemalt tuleb märkida, et liidu gaasisektori õigusnormid puudutavad kindlasti konkurentsitingimusi ning et Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta direktiivi 2009/73/EÜ, mis käsitleb maagaasi siseturu ühiseeskirju ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2003/55/EÜ (ELT 2009, L 211, lk 94), eesmärk on just kehtestada gaasitarnijatele võrdsed konkurentsitingimused, luues diskrimineerimiseta juurdepääsu võrgule selle kaudu, et võrguhaldajad eraldatakse võrkude omanikeks olevatest vertikaalselt integreeritud ettevõtjatest, nagu nähtub selle direktiivi põhjenduste 4–17 sõnastusest.
- 88 Kaalutlusi, mis puudutavad komisjoni pädevate talituste poolt Gaz-Systemi sertifitseerimismenetluses avaldatud arvamust, ei saa kahtluse alla seada argumentiga, et need arvamused ei ole siduvad, kuna olenemata nende õiguslikust jõust oleks konkurentsi peadirektoraat pidanud sertifitseerimisotsuse kohta hinnangu andmisel arvesse võtma nende arvamuste sisu, eelkõige nendes tõstatatud võimalikke konkurentsiprobleeme.
- 89 Lisaks tuleb tõdeda, et gaasi kompressor- ja mõõtmisjaamade käitamise üleandmist ei olnud toimunud sertifitseerimisotsuse punktis 2 ette nähtud 24kuulise tähtaja lõpuks, s.o 19. maiks 2017, ega ka vaidlustatud otsuse vastuvõtmise kuupäevaks, s.o 17. aprilliks 2019. Selles küsimuses tuleb tagasi lükata argument, mille kohaselt vastutab käitamise üleandmata jätmise eest sertifitseerimisotsuse adressaat Gaz-System või lausa hageja kui koos Gazpromiga EuRoPoli kontrolliv aktsionär.

- 90 Nimelt nähtub Vene energeetikaministri 30. augusti 2016. aasta kirjast, et käitamise üleandmist takistas tõenäoliselt Gazprom, mitte hageja või Gaz-System, sõltumata võimalikest kahtlustest küsimuses, kas see kiri oli märk Venemaa Föderatsiooni survest Gazpromile või võis olla käsitatav sekkumisena, mida viimane enda huvide kaitseks oli palunud. Igal juhul muudab selle takistuse allika ebaselgus olulisemaks asjaolu, et kompressor- ja mõõtmisjaamade käitamist üle ei antud.
- 91 Sellest tuleneb, et komisjon ei saanud omistada määravat tähtsust sertifitseerimisotsusele, ilma et ta oleks arvesse võtnud selle otsuse resolutsiooni 2 ning üldisemalt asjaolusid, mis olid seotud kompressor- ja mõõtmisjaamade käitamise üleandmata jätmisega.
- 92 Teisena tuleb toonitada, et komisjon leidis vaidlustatud otsuses, et sertifitseerimisotsuse järeldused ja hinnangud Jamali gaasijuhtme Poola lõiku puudutavate investeeringute kohta lubasid tal järeldada, et juhtumis AT.39816 esitatud esialgsed konkurentsiprobleemid, mis olid määratletud vastuväiteteatises ja puudutasid Jamaliga seotud vastuväiteid, ei leidnud kinnitust ning et seega ei olnud selles osas vaja kehtestada mingeid kohustusi.
- 93 Nagu aga märkis ka hageja, väljus tema kaebuse sisu siiski vastuväiteteatisega hõlmatud teemade piirest, ning eriti hõlmasid taristut puudutavaid tingimusi käsitlevad etteheited tegevusi, mis ületasid Jamali gaasijuhtme Poola lõiku tehtavate investeeringute kontrolliga piirduvat küsimust. Nimelt nagu märgitud eespool punktis 19, puudutasid need kaebuses paralleelselt esitatud etteheited üldisemalt Gazpromi poolt erinevate tingimuste kehtestamise tegevust, st väidetavalt nõudis ta EuRoPoli põhikirja muutmist nii, et see võimaldaks tal peatada kogu selle ettevõtja niisugune tegevus, mida Gazprom pidas oma huvidega vastuolus olevaks, samuti Europoli ja Gaz-Systemi vahel sõlmitavasse halduslepingusse teatud tingimuste lisamist, ning hageja loobumist – sealhulgas EuRoPoli aktsionärina – teatud nõuetest RUE ja Gazpromi vastu.
- 94 Seega tuginedes sertifitseerimisotsuse kinnitustele ja hinnangutele seoses Jamali gaasijuhtme Poola lõiku tehtavate investeeringutega, vähendas komisjon kaebuses esitatud etteheidete ulatust, võrdsustades need vastuväiteteatises esitatud Jamaliga seotud vastuväidete ulatusega.
- 95 Kuid vastupidi sellele, mida väidab komisjon, ei saa sellist lähenemist õigustada asjaoluga – nagu nähtub ka kaebusest endast –, et Gazprom käsitas tingimusi, millest seati sõltuvusse täiendavate gaasimahtude tarnelepingu sõlmimine, ühe tervikuna, mistõttu Jamali gaasijuhtme Poola lõiku puudutavate investeeringutega seotud kinnitused ja hinnangud mõjutasid nendele tingimustele antud üldist hinnangut. Nimelt nagu nähtub eelmisest punktist, olid kõnealused tegevused erinevat laadi, eriti seetõttu, et need hõlmasid ka loobumist sissenõutavaks muutunud nõuetest RUE ja Gazpromi vastu ning ületasid investeeringute küsimust.
- 96 Ülejäänud osas, nimelt selle kohta, et komisjon ei nõustu hageja eeldusega, et liidu gaasisektori õigusnormide rakendamisega seotud raskusi on sobivam lahendada konkurentsiasjade menetluses, tuleb märkida, et komisjonil oli õigus vajaduse korral tugineda liidu huvi hindamise kriteeriumide seas kaebuse rahuldamata jätmise põhjusele, mis on seotud asjaoluga, et asjasse puutuvaid tegevusi, või vähemalt mõnda neist, oleks saanud heastada muul viisil, näiteks Poola asutuste kontrolliga selle üle, kas neid kohaldatavaid norme järgitakse. Komisjon oli aga kohustatud tagama, et hageja kuulataks selles küsimuses tegelikult ära, ja põhjendama selgelt vaidlustatud otsust, kuna need kohustused on veelgi olulisemad, kui komisjonil on suur kaalutusõigus (vt selle kohta 16. oktoobri 2013. aasta kohtuotsus Vivendi vs. komisjon, T-432/10, ei avaldata, EU:T:2013:538, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 97 Seega on komisjon seoses taristut puudutavaid tingimusi käsitlevate etteheidetega teinud ilmse hindamisvea, kui ta leidis, et sertifitseerimisotsuses esitatud kinnitused ja hinnangud seoses Jamali gaasijuhtme Poola lõiku puudutavate investeeringutega põhjendavad järeldust, et ELTL artikli 102 rikkumise tuvastamise tõenäosus on väike.
- 98 Eeltoodust tuleneb, et eespool punktis 60 kirjeldatud määruse nr 773/2004 artikli 7 lõike 1 rikkumise osas tuleb eespool punktides 71–73 esitatud seisukohtadest juhindudes järeldada, et võttes arvesse ka teist põhjust, mis on seotud sertifitseerimisotsusega, oleks menetlus juhtumis AT.40497 võinud viia teistsuguse tulemuseni ja vaidlustatud otsuse sisu oleks võinud olla teistsugune, ning järelikult tuleb selle rikkumise tõttu see otsus tühistada.
- 99 Üldkohus peab siiski vajalikuks analüüsida ka viienda väite teist osa.

Viienda väite teine osa, mille kohaselt on rikutud määruse nr 773/2004 artikli 7 lõiget 2 koostoimes ELTL artikliga 102, kuna komisjon tegi ilmseid hindamisvigu seoses 2014/2015. talvehooaja tarnepiirangutega

- 100 Hageja sõnul tegi komisjon mitu ilmset hindamisviga, kui ta lükkas tagasi 2014/2015. talvehooaja tarnepiiranguid käsitlevad etteheited, mida on kirjeldatud eespool punktis 19 ja käsitletud vaidlustatud otsuse punktis 2.4.2; nende vigade puudumisel oleks ta võinud asuda seisukohale, et liidu huvi oli kõrvaldada oht, et Gazprom võib taas kord kasutada tarnepiiranguid selleks, et takistada gaasi reekspordi.
- 101 Esiteks leidis komisjon ekslikult, et gaasitarnehäiretest tuleneva mõju oht on nüüd väiksem tänu Poola ja Saksa turu vahelise ühenduse paranemisele. Nimelt muutus enne aset leidnud vahejuhtumit võimalikuks Jamali gaasijuhtme kaudu gaasi vastassuunaline edastamine, kuivõrd see sai võimalikuks alates 2014. aasta aprillist. Lisaks oli see parendus kasutu teistele liikmesriikidele, keda kõnealused piirangud puudutasid.
- 102 Teiseks järeldas komisjon vääralt, et tal ei olnud tõendeid selle kohta, et nimetatud vahejuhtum kujutab endast turgu valitseva seisundi kuritarvitamist, samas kui ta jättis tema valduses olevad tõendid nõuetekohaselt analüüsimata. Nimelt tõendab gaasi Ukrainasse reekspordi piiramise eesmärki Vene energietikaministri 25. septembri 2014. aasta avalik avaldus, mida on mainitud nii kaebuses kui ka vastuses tagasilükkamise kavatsuse kirjale. Esitati ka muid üksteist toetavaid tõendeid, mis näitasid, et need piirangud kehtivad juba Ungari, Austria ja Slovakkia suhtes ning et Ungari katkestas reekspordi Ukrainasse. Lisaks 30. augusti 2016. aasta kirjas esitatud ähvardustele ilmnisid need piirangud ka hiljem, 2018. aastal, Rumeenias ja Ukrainas.
- 103 Kolmandaks kvalifitseeris komisjon vääralt ette heidetud piirangud lepingu rikkumiseks, mille eest hageja võib hüvitist nõuda vastavalt lepingus kokku lepitud vaidluste lahendamise mehhanismile. Selline kvalifikatsioon tuleneb aga asjaolust, et arvesse ei ole võetud nende piirangute laiemat konteksti, nimelt Gazpromi konkurentsi piiramise strateegiat. Lisaks ei tähenda iseenesest asjaolud, et teatud tegevusega tegeletakse lepingulises kontekstis ja et eksisteerib lepingus kokku lepitud vaidluste lahendamise mehhanism, et komisjoni sekkumine ei ole õigustatud, kuna need asjaolud ei välista konkurentsivastase tegevuse olemasolu.
- 104 Neljandaks, vastupidi komisjoni seisukohale ei ole hageja poolt ette heidetud praktika muutunud ja see mõjutab ikka veel konkurentsi hetkeseisu. Komisjoni kaitstav seisukoht lähtub nimelt sellest, et arvesse ei võeta muid tõendeid, st muid hageja esitatud piirangute näiteid ning seda, et neid piiranguid kasutatakse konkurentsivastase vahendina turgude killustamiseks või Gazpromi

tingimustel tema klientidele kontsessioonide kehtestamiseks. Samuti jättis komisjon tähelepanuta asjaolu, et Gazpromi kontrollitava gaasiedastustaristu arendamine, mis võimaldab mööda minna Kesk-Euroopa liikmesriikidest (gaasijuhe Nord Stream 1 ning gaasijuhtmete Nord Stream 2 ja TurkStream projektid), tugevdab tema võimet sellist tegevust läbi viia, mida aga ei lahendatud Gazpromi võetud kohustustega, mis muudeti talle siduvaks juhtumis AT.39816.

- 105 Komisjon, keda toetab Gazprom, vaidleb hageja esile toodud hindamisvigadele vastu, leides, et käesolev väiteosa tuleb tagasi lükata.
- 106 Sellega seoses nähtub vaidlustatud otsusest ja tagasilükkamise kavatsuse kirjast, et komisjoni hinnangul esines neli peamist põhjust, miks tal ei olnud vaja 2014/2015. talvehooaja tarnepiiranguid käsitlevaid ettehteid põhjalikumalt uurida. Esiteks jäi kõnealune tegevus lepingulise vaidluse kohaldamisalasse, kusjuures tema käsutuses olevad tõendid ei võimaldanud tal järeldada, et tegemist oli kuritarvitusega. Teiseks pakkus Gazpromi ja hageja vahelises lepingus ette nähtud vaidluste lahendamise mehhanism alternatiivi konkurentsiasja uurimisele ja see oli sobiv vahend vaidlusaluse tegevuse heastamiseks. Kolmandaks oli selle tegevusega tegeletud minevikus ja puudusid märgid selle kohta, et see mõjutaks konkurentsi vaidlustatud otsuse vastuvõtmise ajal. Neljandaks, Saksamaa ja Poola vahelise ühenduse paranemine oli märkimisväärselt vähendanud ohtu, et viimasel võivad tulevikus tekkida tarneprobleemid.
- 107 Esimese põhjuse kohta märgib Üldkohus, et peamine tõend võimaliku kuritarvitamise kohta on Vene energeetikaministri 25. septembri 2014. aasta avalik avaldus, milles antakse mõista, et tarnepiirangute ajend on takistada asjaomaste Kesk- ja Ida-Euroopa riikide gaasi reeksporti Ukrainasse. Kuid nagu väidab komisjon, ei piisa sellest asjaolust, et tuvastada ELTL artikli 102 rikkumine või et ainult selle pinnalt hakata neid piiranguid põhjalikumalt uurima, seda enam, et nagu nähtub tagasilükkamise kavatsuse kirja sõnastusest, võis neid piiranguid selgitada mõni teine põhjus, nimelt Vene gaasireservide moodustamine, isegi kui eeldada, et selle muu põhjuse paikapidavus on vaieldav.
- 108 Eeltoodut ei sea kahtluse alla asjaolu, et 2014/2015. talvehooaja tarnepiirangud olid osa Gazpromi üldisemast strateegiast, mis oli dokumenteeritud juhtumis AT.39816 väljastatud vastuväiteteatistes ning mida kinnitavad ka 30. augusti 2016. aasta kirjas esitatud ähvardused.
- 109 Nimelt kuigi vastuväiteteatistes sellist strateegiat mainiti, jagunes see strateegia erinevate tegevuste liikide vahel ja isegi kui eeldada, et nende piirangute ajend oli takistada reeksporti Ukrainasse, erinevad need piirangud vastuväiteteatistes kirjeldatud tegevusest, mis puudutab asjaomaste Kesk- ja Ida-Euroopa riikide vahelist kaubavahetust, ning 30. augusti 2016. aasta kirjas esitatud väidetavatest ähvardustest, mis puudutasid Jamali gaasijuhtme Poola lõigu haldamist. Seega võis komisjon mõistlikult analüüsida neid piiranguid isoleeritult, võttes arvesse ka asjaolu, et juhtumi AT.39816 menetluse lõpus vastu võetud otsus, mida uuriti eelkõige vaidlustatud otsuse punktides 2.2 ja 2.3, muutis siduvaks Gazpromi võetud kohustused, mis pidid lahendama selles asjas komisjoni tõstatatud konkurentsiprobleemid.
- 110 Lisaks ei tõenda iseenesest ELTL artikli 102 rikkumist ühenduskulude suurenemine 2014/2015. talvehooajal ja ka teine asjaolu, millele hageja viitab, et tarnepiirangud olid sel hooajal kehtestatud mitte ainult Poola Vabariigi, vaid ka mitme muu liikmesriigi suhtes.
- 111 Mis puudutab teist põhjust, siis on tõsi, nagu väidab hageja, et teatud tegevusega tegelemine lepingu alusel ja lepingus ette nähtud vaidluste lahendamise korra olemasolu ei välista, et see tegevus kujutab endast liidu konkurentsieeskirjade rikkumist. Hageja ei vaidle siiski vastu sellele,

et Gazpromiga sõlmitud gaasitarne lepingus on selline vaidluste lahendamise kord ette nähtud, mida täheldati ka vaidlustatud otsuses. Komisjon võib aga põhjendatult arvesse võtta olemasolevaid alternatiive, mis põhimõtteliselt võimaldavad kaebuse esitaja vaidlustatud tegevust heastada.

- 112 Mis puudutab kolmandat põhjust, nimelt asjaolu, et kõnealused tarnepiirangud jäävad minevikku, siis tuleb eespool punktis 108 esitatud põhjustel asuda seisukohale, et komisjon võis neid piiranguid vaadelda isoleeritult. Ülejäänud osas tuleb märkida, et hageja esitatud muid asjaolusid, eelkõige probleeme, mille Gazprom Rumeenias 2018. aastal tekitas, ja selle ettevõtja väidetavat survet gaasiedastustaristule Euroopas, mis võis endast kujutada nende piirangutega võrreldavat tegevust, ei esitatud haldusmenetluses või on need liiga üldised väited, et komisjoni hinnangud kahtluse alla seada.
- 113 Neljanda põhjuse osas piisab, kui tõdeda, et hageja ei vaidle vastu sellele, et Saksamaa ja Poola vaheline ühendus tõesti paranes, ega sellele, et nimetatud esimesest riigist teise veetud gaasi kogus alates 2016. aastast suurenes.
- 114 Seetõttu tuleb järeldada, et komisjon ei teinud ilmset hindamisviga, kui ta leidis, et puudub piisav põhjus, et uurida põhjalikumalt 2014/2015. talvehooaja tarnepiiranguid käsitlevaid etteheiteid.
- 115 Arvestades kõiki eeltoodud kaalutlusi, eelkõige eespool punktis 98 tehtud järeldust, et komisjon rikkus määruse nr 773/2004 artikli 7 lõiget 1, kuna selle rikkumise puudumisel oleks menetlus juhtumis AT.40497 võinud viia teistsuguse tulemuseni ja vaidlustatud otsuse sisu oleks võinud olla teistsugune, tuleb hagi rahuldada. Seda arvestades leiab Üldkohus, et puudub vajadus lahendada hageja esitatud menetlust korraldavate meetmete võtmise taotlust.

Kohtukulud

- 116 Vastavalt kodukorra artikli 134 lõikele 1 on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna komisjon on kohtuvaidluse kaotanud ja hageja on kohtukulude hüvitamist nõudnud, tuleb hageja kohtukulud välja mõista komisjonilt.
- 117 Kodukorra artikli 138 lõike 3 alusel võib Üldkohus otsustada, et menetlusse astuja, kes ei ole liikmesriik ega institutsioon, kannab ise oma kohtukulud. Gazpromi kohtukulud jäetakse seega tema enda kanda.

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (kaheksas koda laiendatud koosseisus)

otsustab:

- 1. Tühistada komisjoni 17. aprilli 2019. aasta otsus C(2019) 3003 (final) kaebuse rahuldamata jätmise kohta (juhtum AT.40497 – gaasi hinnad Poolas).**
- 2. Jätta komisjoni kanda tema enda kohtukulud ja mõista temalt välja Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo S.A. kohtukulud.**
- 3. Jätta Gazprom PJSC ja Gazprom export LLC kohtukulud nende endi kanda.**

Van der Woude

Svenningsen

Barents

Mac Eochaidh

Pynnä

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 2. veebruaril 2022 Luxembourgis.

Allkirjad